

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. januar 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2008-792-0754
Dok.: NGR40333

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 247 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. december 2008. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Lene Espersen
fg. justitsminister

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 247 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Under henvisning til det seneste års mange påsatte brande af offentlig og privat ejendom bedes ministeren vurdere, om straffelovens § 180 om brandstiftelse som udgangspunkt bliver benyttet mod de mange unge brandstiftere, der således har hærget store dele af landet, samt oplyse, hvor mange gange bestemmelsen i givet fald har været brugt over for disse brandstiftere.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Det følger af straffelovens § 180, at den, der sætter ild til egen eller fremmed ejendom under sådanne omstændigheder, at han indser, at andres liv derved udsættes for overhængende fare, eller det sker med forsæt til at volde omfattende ødelæggelse af fremmed ejendom eller til at befordre oprør, plyndring eller anden sådan forstyrrelse af samfundsordenen, straffes med fængsel indtil på livstid.

Bestemmelsen har et relativt begrænset anvendelsesområde og anvendes i praksis hovedsageligt, når den, der forvolder ildebrand, indser, at andres liv derved udsættes for overhængende fare, jf. bestemmelsens 1. led. Det skal i disse tilfælde kunne bevises, at gerningsmanden f.eks. har haft til hensigt at forvolde overhængende fare for andres liv under sådanne omstændigheder, hvor den nævnte risiko er nogenlunde overhængende og iøjnefaldende, og hvor gerningsmanden intet har foretaget sig for at forebygge faren, f.eks. ved ildspåsættelse af en beboelsesejendom om natten, hvor der må formodes at være sovende mennesker.

Herudover ses straffelovens § 180 i meget begrænset omfang anvendt i praksis i tilfælde, hvor gerningsmanden ved ildspåsættelsen har haft forsæt til at volde omfattende ødelæggelse af fremmed ejendom, jf. bestemmelsens 2. led. Der stilles i disse tilfælde krav om, at ildspåsættelsen har medført særdeles omfattende skader, ligesom der skal kunne føres bevis for, at gerningsmanden har haft det fornødne forsæt til ødelæggelserne.

Hvis betingelserne for strafansvar efter straffelovens § 180 ikke er opfyldt, vil der afhængig af de konkrete omstændigheder kunne straffes for brandstiftelse efter straffelovens § 181. Efter bestemmelsens stk. 1 straffes forvoldelse af ildebrand på fremmed ejendom med fængsel indtil 6 år. På samme måde straffes den, der med forsæt til at besvige brandforsikringen eller krænke panthaveres rettigheder eller med lignende retsstridigt forsæt forvolder ildebrand på egen ejendom eller på andens ejendom med ejerens sam-

tykke, jf. stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i 10 år, hvis der foreligger særligt skærpende omstændigheder, jf. stk. 3.

Der henvises i spørgsmålet til det seneste års påsatte brande på offentlig og privat ejendom begået af unge brandstiftere. Rigsadvokaten går ud fra, at der sigtes til urolighederne primo 2008. Ved disse påsatte brande har der i vidt omfang været tale om afbrænding af bl.a. affaldscontainere og biler, der f.eks. har været parkeret på gaden.

Ved afbrænding af containere, biler eller andre effekter på gaden vil andres liv typisk ikke være udsat for overhængende fare, ligesom der sjældent vil være tale om omfattende ødelæggelser omfattet af straffelovens § 180. Tilsvarende gælder det for ildspåsættelser af dagsinstitutioner eller lignende om natten, hvor der må formodes ikke at være mennesker til stede, og hvor der således ikke er tale om at bringe andres liv i overhængende fare. Der vil derfor som udgangspunkt ikke kunne gøres et strafansvar gældende efter straffelovens § 180 i sager af denne karakter, medmindre der i den konkrete situation er forvoldt omfattende ødelæggelser.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at rigsadvokaturen har rettet telefonisk henvendelse til en række politikredse, herunder Københavns Politi, Københavns Vestegns Politi, Fyns Politi, Østjyllands Politi og Nordjyllands Politi, som har oplyst, at de personer, der i forbindelse med urolighederne primo 2008 blev pågrebet i at sætte ild til containere, køretøjer og bygninger, ikke er blevet sigtet eller tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 180, idet der i de pågældende sager ikke har været overhængende fare for andres liv, ligesom der ikke har været tale om omfattende ødelæggelser eller fornødent forsæt dertil. Det er over for rigsadvokaturen oplyst, at der i flere af sagerne derimod er rejst tiltale for brandstiftelse efter straffelovens § 181.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, der er anført af Rigsadvokaten